

Oloniitiin politiis aktiivnostii ba revoliycioonno heremzii yrgexe, komuniist byxenii hungaltiin gurimtai tanilsuulxa, hungaltii emxiteiger yngergelgede partii na oloniitii beledxexe xeregtei („PRAAVDA“)

BK (b) PAARTIIN OBKOOMDO

Apreeliin 11-12 yderyyde, BK(b) P-iiin Obkoomdo aikoomudai sekretariinarai zybleen bolto.

Aimagudaar jabaza baigaa, RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveeduudta hungaxa hungaltada beledxelei xydelmeriin jabasa tuxai ba xytelberilxii partiiina oorganuudai hungaltanuudii yngergexe tuxai asuudalnuud ene zybleen deere xeldeghehen baina.

Tus zybleen deere yge xelegse, zarim aikoomuudai sekretariinar bolbol deere dursagdahan xydelmerinyyde xangaltagyi jabahan tuxai zaabad.

Jaruuniin aikoomoi sekretariinar nyx. Jeshijev bolbol aimag

dotoroo hunguuliin 22 ucaas-tagtaigaa medexehee bişe xedii kryzooguud emxiddegdehen, xedii agitaatornuudtai ba xeden zaniaatiin bolhii medenegy. Selengiin aikoomoi sekretariinar nyx. Cerempiloon myn ene metebaiba.

Eneen deereheeb xaraza yzexe, olon aimaguudai partiiina organizaacanuud bolbol oloniitiin politiis xydelmeriin aimag dotoroos tolgolzo sadaagyi baina. Agitaatornuud ba propagandistnarta bolseviig xytelberii ygedeggyin eli bolno.

Ene zybleen deere xelshen ygenyyd ba duradaluudai yndehe huuri deere, BK(b)P-iiin Obkoomoi biyroo bodoto xemzeenydyii abhan baina.

Komsomooloi Ulaan - Ydiin gorkoomoi pleenym bolbo

Ene onoi apreeliin 16-nai yder komsomooloi Ulaan-Ydiin gorkoomoi 3-daxii pleenym bolzo, huragsadai dunda jabuulagdaza baigaa politiis ba oloniitiin-agitacioonno bolon kylvyyrny xydelmeriin jabasa tuxai xelsebe. RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveeduudai hungaltanuudta beledxexe xydelmeriin jamaraar jabuulagdaza ba jabaza johotoi baihan tuxai BMASSR-ei CGK -ai tyryylegse nyxer Belgaajevai doklaad duulahan baina.

Dunda, deede hurguulinuudai huragsadai dunda, zunai amaraltin sagii jamaraar yngergexiin bodomzotoi ba plaantai bainat gehen asuudalda, gorkoomoi huragsadai tahagii erxillegse nyx. Xaptagaajev (doklaadçig) oroidoos todoroi xariuu ygenygi, xarin lime asuudal tabigdaagyi baina gebe. Komsomooloi gorkoom ba komsomooloi goorodoi exin organizaacanuud bolbol huragsadai dunda politiis ba oloniitiin-agitacioonno bolon kylvyyrny xydelmeriin ton dutungaar jabuulhiin, yge xelehen nyxed, ynen seexer todoruulan xaruulba.

Jyy gexede, koperativno texnikym, bagšanarai rabaag, 1-dexi ba 2-daxi noomernuudai hurguulinuud g.m. gezarnuudaa tus xydelmerinyydy byrış xangaltagiyger jabuulagdahan deereheeb, komsomooloi urgasa bolbol tons bagaxan baina. Pleenym bolbol ede dutuunuudaa oriiin sagaa yndeheeren usadxa jabadaldai siglyylegdehen togtoomzo batelan abba.

Nyx. Belgaajev bolbol RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveeduudai hungaltanuudii ton emxiteiger, uga ynder idleine xemzeiteiger yngergexe, komunistnar ba partiiina bişenydyei aguu halan Staalinska bloogii byri bexidexjii geze urialba. Tus pleenym bolbol tuxai togtoomzo abza, RSFSR-ei ba BMASSR-ei Konstituucanuudii ba terrefelçin hungaltiin zakoonuudii oloniite zaluuşuudai dunda oilgulxin tula, agitacioono xydelmeriin yrgeneer jahuulxa gebe.

Partiiina azabaidal.

Partoorganuudai hungaltiin xroonika

Jaruuniin aimagai byxii exin partorganizaacanuudta apreeliin 5-haa 15 xyter suglaanuud yngergedeze, tedeer deegyyr xytelberilxii partiiina oorganuudai hungalta tuxai partiiin CK-ai togtoomzii ba instryykci xelshen baina.

Aimagai organizaaca soo hungalta bolbol apreeliin 22-hoo main 5 boltor yngergedexer xaraalagdaba.

Xoriin aimagai partiiina organizaaca dotor partoorganuudai hungalta exileed jabaza baina. Hungalta bolbol apreeliin 28 bagaar dyrexe baina.

Zagarain aimagai partiiina organizaaca bolbol partoorganuudai hungaltada beledxel xeeçyi baixahaa baitugai, CK-ai togtoomzo ba instryycii oloniite komunistnarta oilgulxa xydelmeri mynee boltor jabuulaadyi baixa jym.

lime baidaii xadaa, partiiina oorganuudai hungaltiin jaasagyi gynzegii udxaşanarii aikoomoi zyghee (sekretariar nyx. Igyimnov) segneze yzeegyi baihan deereheeb elrxeele bolno.

Burmongolleestrestiin partiiina exin organizaaciin otçoodno suglaan apreeliin 14-nei yder bolbo. Partoorg nyx. Mozarov xydelmeriingee otçood xele. Udaan preeni bolzo, yge xelefen nyxed (Afanaşjev, Tatayrova ba busad) organizaaciingaa dutagdalnuudii kritikelhen baina.

Partiiina suglaan regyliarna boldoggyi, otçoodno yje soo istooriin kryzocog oroidoo nege udaa zaniat xehen, partiiina bişe akniivai dunda politiis xydelmeri jabuulagdaççygi geze metşelen olon dutuunuud baina. Suglaan bolbol partoorgiin xydelmeriin xangaltagyi deere toolobo.

XEBLELEI ŞINZELEL

Otçoodno-hungaltiin suglaanuudai xytelberilelgede baigaa dutagdalnuud

Apreeliin 15-nai yderel „Praavdada“ toilogdohon xeden olon korrespondençenydy bolbol partiiina organizaacanuudai otçoodno-hungaltiin suglaanuudii xytelberilexe jabadaldai baigaa dutuu dundanuudii eliryulen gargana.

Donecke ooblastida hungaltanuud tuxai informaaca emxiddegdegyi. Obkoomoi udaridaxii partiiina oorganuudai otdeeldo hungaltanuudai jabasa tuxai xedexen dutuu medeenyydehe bişe jyyme ygei. Obkoom bolbol hungaltanuudai jabasa tuxai neçes informacioonno medee zoioogooçygi, neçes medee abaaçygi baina. Obkoom bolbol rajoonno ba goorodoi gazeeduudii oroidoo xytelberilenegy. Arteemovska ba makejevskaa

gazeeduud hungaltiin jabasii xaruulan bişenygy. Arteemovskii 23 partiiina organizaacada hungalta yşee dyryeedyi baina. 13 organizaacada komunistnuud bolbol partikoomai xydelmeriin hula ba xangaltagyi geze mederehen baina. Donbaasal oloxon gazeeduud bolbol gorkoomuud ba rajkoomuudai adreesaar orohon kritikiilii xaşa xereç orxino.

Kriime ASSR-te Simferepoolskiin fermentacioonno zavodai partiiina organizaaciin otçoodno-hungaltiin suglaan bolbol partoorgiin xangaltagyi-xen otçoodii duulahanaigaa hyyleer, otçoodno doklaadii beledxegdegyger xegdehene ba suglaçii—bologgyde tooloro geze togtoomzo abhan baina. Suglaanda xabaadahan

gorkoomoi tyleslegse bolbol ene togtoomzodo zybşereleeygehen baina.

Simferepoolskiin gorkoom bolbol byxii otçoodno-hungaltiin suglaanuud deere eeriingee tyleslegşedi elygeehen baigaa. Teed gorkoomoi olon-xi tyleslegşed bolbol eeriingee yrygiil tus-tustaa ondo ondoogoor oilgohon baina. Tedener bolbol duulaad, bloknoodo temdegleed, suglaan bolbol jamar zergeer yngereeb geze preeniin hyilde yge xeleed le, suglaanuudii xytelberilexe jabadaldai beje zailuuldag baihan baiba.

Saraatovska „Avtoçytraansportii“ partiiina organizaaciin otçoodno-hungaltiin suglaan

OTÇOODNO-HUNGALTIIN SUGLAANUUD BOLBO

Ulaan-Ydiin goorodoi partiiina exin organizaacanuudaar otçoodno-hungaltiin suglaanuud bolzo exilee.

Elyyrii xamagaalxa Arkomaadai, gazartariaalangai Arkomaadai ba Sovmontybtorgiin partiiina exin organizaacanuudai suglaanuud apreeliin 14-nei yder bolzo, partoorganuudai xydelmeriin otçooduudii duulba.

Elyyrii xamagaalxa Arkomaadai partoorganizaacada ot

çoodno suglaaniin xydelmeriin yngerhen ba bişee dursagdahan organuudai suglaanuud bolzo naar exi xaruulaa. Eriingee organizaacanuudta kritiki mokriitiki yrgeneer organizaacanuudai gaa dundii haisa eliryiye Sovmontybtorgiin organizaaciin suglaanşad bygede preenide tiivnaar xandahan baina.

ALDUUGAA ZAHAZA BAINA

Zagarai. Asagadai somonoi Leeninel neremzete kolxoozi dergedexi komsomooloi exin organizaaca bolbol komsomooloi Centralna Komiteedai maartiin pleenymei togtoomzii zybşen xelsexe, eeriingee organizaaci aradai daisadnaa seberlexe yjedee xehen alduunuudaa zahaza baina.

Zişeelxede, „aradai daisan Rinşenel gegşin buzagai x-

regei faaktii eliryulen ba samokriitike xebere ynen sexe xydelmeriin somool nyx. Dondogol de viigovor sonoxohon tiin 30-nai yderel ni laanaigaa togtoomzii deere tooloo, Dondogol şede sonoxohon vilgoliulba.

Politiis huralsal hulaar jabuulagda

BK(b) Paartiin CK bolbol komunistnuudai dunda politiis huralsali ton binaar jabiulza, komunistnuudai politiis xemzeçii deşelylyxiin zorilgii byxii partiiina organizaacanuudai urda tabihan baina.

Gebeş, Tynxerei aimagai partiiina exin organizaacanuudta politiis huralsal hulaar

emxiddegdehen baina. niistnuudaa 100 procent huralsalai zaniaatida za sadaagyi.

Aimag dotoronni politiralsalai 13 kryzooguud xegdeed, ene kryzoogoniasai byxende 105 kvaat guud huralsaxa johotobai myn hara byride zaniaati yngergexi jabuulhan aad, ene dyrygeçen

Aimagai ceentr bolbol (udaridagsata Gaviilov) 1938 onoi kvaartalda mil 3 dundoniati yngerehen baina. niistnuudii xabaadulhan aad, oroidoo 10 kvaat nuudii xanduulhan baigan-Morinoi somonotijn exin organizaaciingedexi politgزامotiin bolbol (udaridagsata) Atuujev 1938 onoi kvaartalda 9 daxin yngeryngergexiin orondo xix zaniaati yngergexiin niistnuudai 70 preempii xanduulhan baina.

Timeheer, Tynxenel partiiina organizaacale toxioodohon ene byxii nuudaa darii usadxaççygi huralsalai kryzooguudaxmeriin deede şatadai ujalgatal.

ZVYN RAJOONUUDTA TARILGII ERXIM HAINAAR YNGERGEXE

Zvyn rajoonuudai kolxoznuud ba sovcooznuud ene xabar gansaxan orochoto kylvyyrii 15 milioon gektaer şaxuu tariha baina. Ene xadaa, jarovoi ba orochoto tarilgiin byxii gyrenei plaanai 24 procent şaxuun bolno. Tedenei ydeleyna xemzyryiin—34 procent.

Paarti ba pravilitelstvo bolbol zvyn rajoonuudai urda xariuusalgatal zorilgii tabiba. Yngergexe zilde ede rajoonuud erxim hain urgasi tuulahan baina. Ene yndehen deere, kolxozno azalta yderel şignyyriin xojorhoo ylyy daxin jixe bolbo.

ooblastida yşee 800 traaktornuud remonçtoodoyi baina. Irkyytsk ooblasti, Krasnojarsk xizaar, Noovosibirsk ooblasti, Altain xizaar traaktora remonçtii baba le dyrygeçygi.

Zvyn rajoonuudai xytelberileşed bolbol gyrenei discipliniin ebdeed, mynee bolxodo remonçtingoo geegdelii zapasnoi caastanuudai dutagdalai baihanaar şaltaglaaxaa hanana. Tyryy rajoonuudai opeç dyryşelnyydy jyy xaruulnab gexede, ene xereç xadaa, zapasnoi caastanuudai dutahan deereheeb bolno bişe, xarin niutagai resyrsenydyielyşylyxe, niutag deeree argaa bederxe talaar dutuutai iniciativ gargahan deereheeb bolno.

le uşarta biyokratii bişelgeer helgedgedeg, eneni saadaldada, kolxoznuudta bolzo baigaa xereçydyi gezarai olonşog xydelmerileşedi mededeggyi uşariin daldalagdana.

Zvyn rajoonuud xadaa, tarilgida beledxelge ba terenii yngergelgede urda rajoonuudai xehen alduunuudaa byxii viinodydyi xeeçygi. Jixexen alduunuudai negen gexede, tedener bolbol tarilgiin materialna-texniis alii beledxexe beledxelgi erxilxe zuuraa, tarilgiin amzaltii dulduuduulxa—xynnydyi beledxelgi xaraanahaa aldaxarxian baina.

Mynee xyrtar tariaa soxiigo dyryeedyi, kolxozniiguudai dunda doxooç xubaagdaagyi, zygeer, ede xydelmerinyydy bolbol xabarai xydelmeride beledxexe byxii beledxeli sostavnoi, taharşagyi caasteni ba amzaltanuudain serjoozno garaanti myn bolxo jym. irkyytsk ooblastida, zişeelxede, zarim kolxoznuudta xede xeden zilnyydyi torşoo, doxoodii azalta yderynyyde xubaagaaçygi faaktuud bii.

nuudai balza, xabarai pooliin xydelmeriin amzaltanuudii şilixexe ujalgatal bainad. Eneeni tulada jyerigideneb gexede, MTS-ei direktor xadaa, gansaxan le traaktora remonç tuxai hanalaa tabixa bişe, myn baba traaktorna brigadanuudta xynnydyi emxidexe bab eldexexe tuxai, normalna xydelmerilxii tyles tedener şaxala ysloovnyydyi xangaxa tuxai hanalaa tabixa johotoi. Traaktoriist bolbol—xydeed gol figyrya myn bolno. Tereen tuxai hanalaa tabilgada gol anxaral elşyylegdexe johotoi baina.

Xediş time bolbol, ton olon ooblastnuud ba xizaarnuudta ene zyil yşee ygel baina. Zişeelxede, Noovosibirsk ooblastiin xytelberileşed bolbol MTS-nuud bolbol yngereçge zilde xehen xydelmeriin tyles traaktoriistnuudtaa xojor milioon ylyytel tyxerig yritei bahii normalna yzedel geze toolodog baigaa geşe xa.

Traaktorno paarkiin xydelmeriin politiis talaaran xangaxa geşe—traaktoriistnuudai xegdexee toosoçii tyrgedexee, poolido xydelmerilxedens tedener şaxala baigulxin roinohoo hanagaa tabixa staxaanovtanal xydeleçii emxidexee, tedenerel dunda, oloniitiin politiis gynzegii xydelmerii eşeçygyger jabuulxa gehen udxatal.

Xydeç kolxozno oloniitiin

politii ba yiledberiin deşeleç uga ynder deere baina. Emegete ba ergete kolxozniiguud bolbol yngereçge, bajalig urgaxatal zilixixidee orxodoo, mynee zil byri ynder urgaxa tulaçii jixeer oroldolgo gargana. Zvyn rajoonuudta, ynder urgasiin tyles temesleşedi jefremovtanai xydelehen yrgen dalaisataigaa jabana. Ene gaxamşag xydeleçeni exiij, Altain xizaarai Beloglaazovsk rajoonai „Iisk“ kolxozdo Mixail Jerofeevič Jefremov geşe xojor zillee savtee tabihan baina. Jefremov bolbol tyryy agro-texnikii xereçgeze, urgaxi deşelylyxe niutagai resyrsii elşylyxe, gektaarhaa 360 pyyd şeniçii sugluulhan baina. Jefremovai zişeeçii ton olon kolxoz ba sovcooznuud demzee. Mynee xadaa, rekoordno urgaxii tulaçii zorilgonuudii urdaa tabihan xeden mingan Jefremovsk brigada zvenoonuud baiguulagdaa.

marşii rekoordno urgaxat xagyi.

Jefremovsk xydeleç nedeggyi, terenii ygegehen xynnyy ilme xexe baina.

Partiiina ba soveedniizaacanuud bolbol faaktuudhaa politiis dadi xeze, kolxoznuudta xevtanai xydeleç, myn uadarnigşalgi debzylyç baid byxii xemzeenydyi, so ujalgatal.

Zvyn rajoonuudai S. ba soveedai organibolbol kolxozno alaxaxaanovtanai amridii byxeçylyxe tuxai Arkomsoved ba Paarti xaralna Komiteedai xysed gyisedxexe johorilgii amzaltataigaa xilin zalooç egeel enduans

Zvyn rajoonuudta xadaxiliter yldeneyşeenormadii, baigaa dutagdalnaaşag bol zaisuulxa ba maami bolseviigşelen beledxeniilada xereçge şaxala sereç zil xabar jixe zyrylyçygi Ças byxenii, tarilgii bol hainaar yngergexiin xilin zilde ynder deede, xuul urgasiin bata beçi hurozobixiin tulada xereçge geçevriirovlaza şadaxa xanba

„Praavdiin“ tyryylyçygi. Telegraafaar abtada, 1938. 1

SSR Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai zasedaani

14-de nyxer V. Kholotovol tyryylege doró Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol. Sojuuzai Aradaí Komisaarnarai Soveedai celeeete baibol.

maartada 12 procent azyiledberiliin produukca urgahan baiba jym.

Oi modonoi azyiledberiliin ba mašina baiguulgiin talaar jixeseg geegdeltei baiban deerehe SSSR-ei AKS-ai dergedexi ekonomsoveedto, ene geegdelnyydi usadaxa talaar abtaza baiban xemzeenydyi salgaza baixii daalgadaba. Myn baha, SSSR-ei Arkomsoveed bolbol rojordoxti kvaartal soogoo xuriaalgiin mašina ba kombainuudai talaar yllbedriliingee programii gyisedxere jabadalli xangaxiin tulada byxii xemzeenydyi abxii mašina baiguulgiin Arkomaadta duradxaba.

Saasans, SSSR-ei Arkomsoveed bolbol 1938 ondo malazalii xygyzylxe gyrenei plaan tuxai SSSR-ei Gazartariaalangi Aradaí komisaar nyxer Eejxiin doklaad ba SSSR-ei Gosplaanai tyryylegse nyxer Vozneseenstiin sodoklaadii duulba.

1934 onhoo exilze manai oronoi malazal bolbol suud deesee urgaza baina.

Ede zilnyydee kolxoozno tariiaasad bolbol malazalii xygyzylxe talaar jixeseg amzaltanuudii tuulahan baina. 1934 onhoo 1937 on xyrtter (sym) xyxerei too tolgoi 52 procent, xoni ba jamaa—81 procent, gaxai—123 procent urgahan baina. Kolxoozuudai 90 garan procentns malazalai tovaarna feermnyydeitei baina.

Ede zilnyydee kolxoozuudai tovaarno feermnyydeitei xyxerei too tolgoi 78 procent, xoni —122 procent, gaxai—125 procent, mori—29 procent urgahan baina. Tovaarno feermnyydeitei xadaa, oronoo malazalai produukcaar xangaxa ton xuxala istoocngi boloo.

Kolxoozniguudai ymsiin malaar xangagdahan baiba jabadali jixeseg deeselen baina. Kolxoozuudai azaxuingaa talaar bezixehenei eseste, sovxoozuudhaa ba kolxoozno feermnyydeitei xudaldaxa zergeer, tusagaar kreditiidii tabixa zergeer kolxoozniguudai gyrenei zyghoe tuhalhanai eseste ynteegeyi baidal jyren xiiidee usadaxagdaa. 1934 onhoo 1937 on xyrtter kolxoozniguud xadaa 5500 mingan tugalnuudii, 15 milioon porsoonkonuudii, 4400 mingan xoni ba xuridadii, sovxoozuud ba kolxoozno feermnyydeitei abhan baiba jym.

Malai sanarii haizaruulza talaar jixexen xydelmeri xegdehen baina. BK(b)P-in CK-ai 1934 onoi ijyyniilin pleenymel togtoomziin yndeheer 109 plemsovxoozuud ba 103 plemeniin rasaaniguud baiguulagdaa. Kolxoozved xadaa, sovxoozuudhaa, gyrenei plemraasaaniguudhaa ba plemeniin feermnyydeitei plemeni buxa,

tugal, gaxai, xoni ba moridii ton oloor abhan baina. Ene xadaa eldeb tyrelei byxii malnuudii metizaacalgii yrgeneer jabuulxa argii olgoo. 1937 ondo kolxoozuudta ynteedeins 82 procentns plemeniin buxa nuudta tabigdahan, xoni jamaanain 85 procentns plemeniin xusa ba texenydyte tabigdahan, gaxalnain 92 procentns plemeniin azarga gaxalnuudta tabigdahan baiba jym.

Malazalii xygyzylxe talaar kolxoozno tariiaasanai jixeseg tuilaltanuud tuxai 1938 onoi janvaariin 1-de bolhon malai biselgiin uridsalan medee gerselne. Ede medeenydy xadaa, 1937 ondo kolxoozuudta malai too tolgoi oloshonihii xaruulna gebel: xyxer—2,1 procent, xoni—21,2 procent, jamaa—17,5 procent, gaxai—17,7 procent; kolxoozniguudalxi: xyxer—12,8 procent, xoni—33,7 procent, jamaa—39,2 procent, gaxai—48,5 procent. Myn tere metesefen ymsiin azaltanais malain too tolgoi oloshon baina.

Malazalii xygyzylxiin talaar goritoloisg jixe amzaltanuudii sovxoozuudsjii dabahan baina. Tede xadaa, kolxoozoi malii sanaral talaar haizaruulxa xeregte jixexen yyrge ezelen baina.

Geeshaa, gazarai oorganuud ba zarim zarim niutagai partiiina ba soveedai organuudai xangaltageyi xydelmeriin rezultaadai, myn tereenselen aradaí daisadai jabuulhan xorololgiin eseste, malazalii xygyzylxiin talaar paarti ba pravilteilstvaar tabigdahan xede xeden xuxaliin xuxala zorilgonuud mynee xyrtter gyisedxegdeegyi baina.

Morinoi azal xadaa, ton jixe geegdeni ucaastog myn bolno. Malazalai xooloi baaza geegdeze jabana. Oron soomnai baiba uгаа jixe sabalan ba malai belseerliin gazarnuud ton muusa xereglegene.

Malazalai tovaarna feermnyydeitei byxii kolxoozuudta emxidxegdeegyi, zarim kolxoozuudta feermnyydeitei danjsii baganuud baina. Malii veterinaarna ba zootexniis talaar xangaxa jabadal mynee xyrtter gurimzaruulagdaadyi.

1938 ondo malazalii xygyzylxe ba metizaacalxa talaar gyrenei plaanal projeektii bolbol malai too tolgoi jixexen urguulxii xaraalna ba sovxoozuudta, kolxoozuudta, kolxoozoi dvoornuudta ba ymsiin azaltanda zaluu malii ysxexe daalgabari baiguulna, myn tereenselen malai yylterei sostaavii haizaruulxa xemzeenydyi xaraalna.

Arkomsoveed bolbol 1938 ondo mal azalii xygyzylxe gyrenei plaanal projeektii jyxexenii deerens batalza abaa.

BIDENEREI XOINOHOO AGUU JIXE EXE OROMNAI XARAZA BAINA GEZE MEDEDEG BAIGAABDI

„Kyzneekstroj“ paroxoodai komaandiin biseg

Ysee xeden yderei saad tee bidener bolbol Exe oronhoo xolo, Xakodaate deere baigaa hemdi. Bahamzalaga, doromzoloigo, japoonsko pleenei byxii burtag muuxai—mynee xolo ylee. Bidener eehediin inag Exe orondo daxin busaza jireed bainabdi. Manai oronoi xyynydei bajaxalanta niuurnuudii xaraxadaa ba xaluun ygenydyi duulxadaa, ali tuxai jixe zol ba bajar yzehenee xelaxen berxe baina. Japoontanai zerlig muuxai aasaanuud tuxai hanaxadaa bidener byriiin seezede ali tuxai jixe duragyitelge ba soolooqo busalan orjolonob geze xelaxen berxe baina.

Exe orondoo izmeene xexii bidene eldeb vroomoor duradxa. Sydovoi vraac Vesoocki bolbol Japoondo gy, ali Mancozoy-Goodo yldexe duradxa abhan baina. Ene metiin duradxa nuudii Vesoockiin eser-gyysen buruusaahanai hyyleer, sploonsko xaraaktertai asuudalnuudii yseel asuuhai baina: SSSR-te epideemi bii boloo hen gy, jamar sereglegecaastinuud xaana biib, aviaaciiin sanar ba too g. m. Japoontanai bolbol Kamcaatkada ba Dalaisadar jamar baidaltai, xoitodalaín zamuud xer zergeb g. m. honixodog baigaa. SSSR bolbol Japoontai sereglegehananagyii gy gehen asuudalada Vesoocki xariiusaxaa ar-sabaq, lizege xelehen baina: „SSSR dain sereg xexii xysedeggyi, zygeer xen dobtolonob, tedenee unama soxilto yxexe baina“. lizege xelaxen, myrdegse oficeer galzuurhandal adali ylee debbeze,

„Bi tanii galdazarixob, ta GPY-gei agent bainat“ geze hyxirehen baina. Tilxedens Vesoocki lizege xele: „Jyys xexe haa regtil, bi tanai gar-tab, zygeer by martagtil; minii Exe oron eneeni xylixexegy baina“.

Japoonte bolbol bideniin eehedjinge sploonuudai toodo elsyullen oruulxii eldeb argaar oroldohon baina. Japoondogy, ali Mancozoy-Goodo yldexe gehen duradxa bygedende duradxa gahan baigaa. Ybesen exener Toniiseva gexsii, argaluulxa“ Japoondo yldexe geze prokuroor prikaazlanan baina. Pasaziir Rostovskii Japoondo gy, ali Mancozoy-Goodo baigaa yle geze duradxaan „baina. Mancozoy-Goodo tyrelxid ba tanilnuud ygel gy, ende baigaa ylexii xysene-gyi gy geze baiba kapitaanai xojordoxi tuhalagsa Gyynin-hee asuuhai baina. Gyynin ar-saa. Tilxedens, Kamcaatka tuxai sploonsko medee yxexii, Ulaan Aarmiin ilgaruulgiin temdegii xaishan geze oilgozo medeze boloo bainab xereze yxexii duradxaan ba eneenei tylee mynge yxexii duradxaan baina. Oordento matroos Kyzmiin ba busadta myrduyil-hen zaluu moriaaguudta predaatelsviliin tylee mynge, ar-xi, alboom yxexii duradxaan baina.

Pasaziir Rostovskiiin hamagil provocirovalhan baina. Ybegenens aarestada oronoi hyyleer, paroxoodai boort deere poliiciniid jireze, ybegen-tei Japoondo yldexii xyseed baina, teed tanda duratai aad, sinii erje garii xaxina geze

„sekreetneer“ medeesehen baina. Rostovskaja bolbol ene-niil etigenegyib geze xeleed, duradxaalins arsaan baina. Kerbee ybegenegee Ere oronoo predaalaa xadan, tereeniil soolon, eerliin ybegen bise-de tooloxob geze Rostovskaja xele hen.

Byrii komaanda ba pasaziirnuud bolbol japoonsko pleende baixadaa, soveed patrioooduudai bejee baridag johoor bejee bariza baiban baina. Nigta zagsanxai, togtuurital ba bejee barinxai baiba jabadala—ene xadaa bidenei zosoo baigaa hen. Bidener jamarq provokaacada oroogyibdi. Japoonte xebel bolbol bideniin sploonaaza xee geze zygedeggyi xudal jyymenydyi medeesehen baina.

Kapitaan bolbol soveed grazdaniilnai xyndii deere yrgea. Tyryysiiin syid deere kapitaan lizege medyylee hen: „Taanar bolbol jamarq bodoto barimtagyi baigaashaa namai ba komaandiin sploonaaza xee geze gemneet. Manai gemgyi bal-hannai ton eli. Xakodaate poort oroxodonnai japoonska zakoonii ebdeet geze xes gemneegyi hen, teed minii oronoi ba namai buzagaagaar naadalhan xeden olon erlite-nydyi dyrygexee arxaxadami, xerbee eerlingee komaanda ba pasaziirnuudii predaalaa xadaq, spioon boloo xadaq, samajii komaandatais yglee yder tabixabdi geze namda medyylyhen bainat geze sexe xeleneb. Xerbee sinii zybsereegyi xada spioon geze aares-talaad, seregel sagal zakoonoor syidlexebdi gee hente“.

Japoontan jyys xeze sadaagyi. Bidener bolbol bidenei xoinohoo xysete aguu jixe Exe oromnai xaraza baina, manai pravilteilstva, manai tyrel Stalin biden tuxai oroldoxo baina geze bygede mededeg hemdi, bidener ilmehee hanaa amar baigaabdi.

Bidener bolbol 11 japoonte samollooduudai soveedai teri-toori deere orohon jabadala xizaarygeer duraa gutaza, japoona imperiaalistnuudta erid soxilto yxexer belen baiban byxii soveed arad mete, eerlingee Exe oronoi xamagaalxaar belen baiban medyylnedi. Negedxi klaasai matroosuud: M. I. Ijevliov, N. A. Kyzmiin, A. Ja. Sarnovskii, G. N. Kalliin, byfeetgia V. V. Kirsaanova, axalagsa mexaanig A. A. Jermakoov, axalagsa mašiniist A. I. Konstantiinov, sydovoi vraac A. A. Vesoocki, kapitaanai gurbadxi tuhalagsa V. V. Stepanov, kapitaanai xojordoxi tuhalagsa D. I. Gyynin, gurbadxi mexaanig G. I. Savilicki.

Vladivostog, apreeliin 15-da

Japoonte agreesiiniin rezyltaadta olon toonoi xitad xyy ged bolbol tyrelxidhoon taharsa, yneserhen bainad. ZURAG DEERE: yneserhen xygedei negen. ((Sojuuz foto).

Japoontanai byteegyi provokaaca („Kyzneekstroj“ geze paroxoodoi kapitaan nyxer V. S. Kalitaajevai xelehen ygenydy)

Vladivostog, 10. (TASS). Apreeliin 1-nei hyni, 48 xodiniin yjede stoormiin namadaxada, nyrrhe abaad, dain le Vladivostog teese kyrys barixii, syidnejee poort teese abaasabab. Jyriinixidee, gadaadiin syidniil ugtadag johoor manai paroxoodii poortdo ugtahan baigaa. Poortdoi zasagai gazarnuud bolbol dokymenitii ofoormilxo, yzeze jabaxa zuurraa bideneri jamarqii pri-teenzi xelegyi. Byxii ede formaalmistiin dyrrhen xoino „Kyzneekstroj“ boort deere 15 xyynydyhee byridehen dalain poliiciniin nariisad xyrze jirebe. Poliicnuud syidne deere negzyyl xexe hanaa. Bi, syidniin kapitaan baigaa xadaa, myn tere yjede paroxood deere baiban soveedai koon-syysji, poliiciniin zakoon bise jabuulgada suud proteest xeze, negzyyl xexe ese ygeeg-yibdi.

gadaada reide deere jaxa korlaa xajaza zogsobodi. Obediiniin yjede stoormiin namadaxada, nyrrhe abaad, dain le Vladivostog teese kyrys barixii, syidnejee poort teese abaasabab. Jyriinixidee, gadaadiin syidniil ugtadag johoor manai paroxoodii poortdo ugtahan baigaa. Poortdoi zasagai gazarnuud bolbol dokymenitii ofoormilxo, yzeze jabaxa zuurraa bideneri jamarqii pri-teenzi xelegyi. Byxii ede formaalmistiin dyrrhen xoino „Kyzneekstroj“ boort deere 15 xyynydyhee byridehen dalain poliiciniin nariisad xyrze jirebe. Poliicnuud syidne deere negzyyl xexe hanaa. Bi, syidniin kapitaan baigaa xadaa, myn tere yjede paroxood deere baiban soveedai koon-syysji, poliiciniin zakoon bise jabuulgada suud proteest xeze, negzyyl xexe ese ygeeg-yibdi.

prokuroorluud, myrdegse, orxulagsa ged—xamta 50 saxam xyynydy jirebe. Xozomon medegdeede, tedeneri dunda japoona razveedkiin ageentnuud jabalsahan gexe. Syidniil negzeze ba namajii mysxexii jirehemdi geze or-xulagsa namda xele. Bixadaa, japoona zasagai jabuulgiin zakoon bise geze toolonob geze zaaxa zuurraa, daxaad le eris tes arsabab. Japoonaixid eehediin xeleereel bolno. Tilxedens, syidne deere soveedai koon-syysii duudaza asaxiin erilte xeb. Koraabli deere jirehen koon-syysii bolbol soveed pravilteilstviiin zyghoe suud proteestii medyylybe. Japoontan xadaa, lizege dobtolzo baixadaa, jixe munduugaar aasalaa—syidniin ger bairanuudai orozo baiba jabaq, komaanda ba pasaziirnuudta bydyneer xandaa. Xoorondoo zybled geed, japoona poliiciniin nege nojony, soveed syidne aarestalagdan baina, usar ilmede So-veed Sojuuzai koon-syysii zalaxa johotoi bolbo, geze sonoxobo. Syidniil aarestalxa gehen orderii bi eribe. Syidniil aarestalxabdi geze so-

nosxohonoiqoo hyyleer prokuroornuud ba myrdegse xadaa namajii mysxeze exilbe. Mysxerberigen yderei 4 caas-haa exilze hyniilin 6 caas xyrtter yrgelzebe. Japoonaixid bolbol „Kyzneekstroj“ Xakodaate orohon usarta ton ba-ga xamaaraa. Xarin tedener bolbol manai Ulaan Aarmiin zebsegzyylege ba moraalno-politii baidalain tuxai jixeer honixoo. Bi, ede metiin asuudalnuudii darii zebyyrxen ar-sabab.

Gurban poliiciniidii yleegeed, japoontanai erji teese oxaxodons sag oroi bolhon, xaxad hynihee xolo yngerhen baigaa. Yglee yderiix „Kyzneekstroj“ deere dalain poliica daxaad le jireze, paroxoodii barixia, namajii aarestalxa gehen oorder bariulba. Tere darii, dalain poliiciniin nege nojony syidne deerehe buu zebseg biderxemnei geze medyylybe. Yni udaan sag soo bolhon negzyylei yjede japoontan jixeseg zyryiy baigaa. Kapitaanai gurbadxi tuhalagsa nyxer Stepanov soxiulhan ba eneenei tuxai mediiciniin aakt bisegdehen baigaa. Japoontan xadaa, pasaziirnuud ba komaandiin zeeride usar johogyigeer xandaba. Negzyylei hyyleer, namajii haxiulaltaar dalain poliiciniin tyrymede abaasad, fevraaliin 22-oi yderei ydege boltor xaa-

ba. Maartiin 5 xyrtter poliica ba japoonaal razveedkiin ageentnuud bolbol komaanda ba pasaziirnuudii yder byrii mysxerberildeg baiba. Byxii mysxerberin tonsji provokacioono spioon xaraaktertai baiba.

Maartiin 5-da, prokuroornai syidne deere jirexe arga-gyi baina geze, komaandahaa 3 xyynydyi ba 2 pasaziirnuudii abaasaa.

Tedener koraabli deere hyni oroi busaza jiree. Japoonaal rezveedkada bolhon mysxerberiin yjede, manai oronoi oboroonodo xabaatni asuudalnuud soveedai graazdanuudhaa asuugdaza, mynge abagtil gehen baiba jym. Mysxerberiin hyylee syid, tyrrhe ba kaatorgaar algaxa zergeer, xaana jirehenee, xende mysxyllhenee xynde by xeleereegtil geze xaxirba.

Maartiin 6-da japoontan ysee 10 xyynydyi abaasxaa hanaxadan, bi taha zyrliseeb.

Maartiin 8-da „Kyzneekstroj“ boort deere 60 saxuu japoontan jireze minii kajuuil daxin negzebe. Namajii ysee 24 xyynydyi aarestalba.

Namajii japoonaal dalain poliiciniin tyrymede huulgaad, hyyleerliin goorodoi tyrymede oruulaa. Razveedka xadaa, komaanda ba pasaziirnuudhaa, aarestluulagsadii ton jixeer zoboxxo ba naada zugaa xexe zergeer, soveed graazdanuudii

eehedingee ageentnuudal too-do verbovaxaa hedeze byxeli gurban xonog soo mysxehen baina. Daxiaad le mynge abagtil gee, algaxa, Ere orondoo izmeene xexiin erilte xee. „Kyzneekstroj“ komaanda ba pasaziirnuud soveed graazdanuud xadaa, bejee erxii hain ziseeteigeer abza jabaa.

Japoontan, buzagai piraad jabuulgajaa zybytylxiin tulada jamar le materialnuudii, soveed paroxoodoi komaanda ba pasaziirnuudhaa tuulara geze olon udaa hedelge xeze jadaxadaa, namajii kapitaan baixandan, japoonaal uhanda zakoon biseer orobo geze zemelhen xereg byteegdehen baiba jym.

Anxanain procees maartiin dunda boloo. Syid xadaa, namajii nege zil tyrymede xaxaar gy, ali minga tabanzuun ijeen jala tylexeer sidxehen baina. Tiin, namajii sylleleeggyi, paroxoodiimnais bariiaad le baigaa. Prokuroor ene pri-govorii okryznoi syidte gomodoo. Xojordoxi proceestoo, pri-govorii apreeliin 6-da garga. Okryznoi syid bolbol straf tuxai exin instanciiin sidxerberii batalxa usartai baiban baina.

Namajii apreeliin 6-da tabiaa. „Kyzneekstroj“, apreeliin 6-da Vladivostog teese garaa.

STAXAANOV- ŞAD UJALGA ABBA

Xori. Anaagal somonoi „Staxalinal Zam“ kolxoozoi erxim staxaanovşad nyxed Cebziitova C. Tagarova D. Bodiljeva N. Sylbtiiimov D., gegşed 1937-38 onoi modobeledelei xydelmeride jabaxadaa, plaanaa dyyrgexiin tylee aktiivnaar temeseze, nyxedeigee dunda erxim zisee xaruulaad, yde-reigee noormil 200-300 proc. xyrtter dyyrgedeg baigaa.

Ede staxaanovşa nyxedyd bolbol staalinsk 3-dugaar taban zilei tyryyşin xabarai tarilgada jabaxadaa, erxim zisee xaruulza, ynder pokazaatelstai-gaar xydelmerileed, tarilgaa bogonixon sag soo dyyrgeze, jirexe zilde erxim ynder ur-gasa abraar temesebedi geze kolxoozoi gooo suglaan deere sociallis ujalga abba.

DONDOGOI.

Ispanidaxi froontnuud deere

TASS-iin medeseleer
**Zyyn (aragoonsk)
froot**

Apreeliin 15-da Balageeriin rajoondo, Ebroo myrenei xoito seekorto yimyyeşedei xyseteinen ataaka butasoxigdo. Yimyyeşed bolbol respuyblikiinirine uragşaa jabaxa jabadalda haad xexiin zorilgoor. Valşfogoono dereevnihee ur-daxi rajooniil uhanai yjerie abxullhan baina.

Ebroo myrenei urdaranuur yimyyeşed bolbol respuyblikiinirine San Matees rajoondo suxarixa baatai bolgohon baina. Yimyyeşed bolbol Serveera deels Maestre ba San Xor-xee geze dereevniyyidi zelbe.

Faşiş eregyyid xadaa seregei zebsegei axabtar jixe resyryşii xereglen, Vinaros teşee jabaxii hedeheh baina, gebeş, respuyblikiinirine bolbol tedeneri dobtolgii barihan ba zarim pynktenydeer itaaliin çastinuudii gedergen xafahan baina. Xeden daxin gar zyry-rei tulaldaanuud bolhon baina. Respyyblikiin aviaaca bolbol tulaldaanda aktiivnaar xa-baadalsaa.

Estremadyrski froot

Apreeliin 15-da yimyyeşed bolbol Sijeera Altamiriin rajoondo dobtolgoo hergeehen baina, gebeş, tedener xadaa terjelze gyildehen baina.

Centraalna froot

Apreeliin 15-da yimyyeşedei artilleri bolbol Madridii buudaza exilhen baina. Tixeden respuyblikiin artilleri bolbol xariuu ygehen baina. Buudaldaanda xadaa xaxad çasaai zerge yrgelzelee. Faşiş artilleriin homonuud bolbol goorodol centraalna çastilin barilganuudta todohon baina. Xeden xynyyd aluulhan baina.

Aviaaciin jabuulga

Respyyblikiin aviaaca bolbol centraalna froot deere, Gvalaxaariin seekorto aerodromii boombodohon ba yimyyeşedei seregei suglarhan gazarii boombodohon baina. Zyyn froot deere Soort seekortie (Treempahaa xoxonuur) respyyblikiin samolluuduud bolbol boomboduulhan ba yimyyeşedei seregei zyghee pylemioodoor buudalgada dairaldahan baina. Byxii samolluuduud bolbol gemgyi hainuud busaza jirehen baina.

„Ynen“ gazeedai signaalaar

„B. M. Ynen“ gazeedta tollodgooyi, „Xemzee abnagyi“ gehen materiaalai yndeheer byxii faaktiuudans todorozo, Burgaltain somonoi (Selenge) Vorosilovoi nerezete kolxoozoi Sarab Cembele gegşede xemzee abtaba geze, Burgaltain somonoi sovedal tyryylege nyxer Tygedei medeseene.

ŞALGAZA YZEBEL ZOXINO

Xori. Deede- Xyrbiilin somonoi Teegtiin malai ambulatooriil erxilgeşe Baldan Rabdaanov aduuhai malai elyyr enxe baixa jabadalda xer anxaralaa tabinab gexede, 1937 ondoş ba 1938 ondoş malai tyl abalgiin muugaar, xoroltotoigoor yngergergeşe baixadans, xarin tereeniil xeregseedegegyi baixa jym.

Rabdaanov bolbol 1937 on soo Ara-Xasuurtiin somonoi „Pobeeda“ kolxoozoi 450 garan narai malai ba jixe xonidoi yxeze baixadans, jamarş xem-zee abaagyi hen. Tereenhee gadana, gansa „Pobeeda“ arteelai mal bişe, xarin Deede-Xyrbiilin somonoi „Şine azal“, „Arbizal“, Kalliinai nerezete gexe metiin kolxoozuudai mainuudai yxeze baixada, an-xan aimagai gazarai tahagii erxilgeşe, mynee eliryylegdehen daisan Zarkoi gegşiin se-xe zaabariaar jamarş xemzee abangyi baihan baina.

Baldan Rabdaanov gegşe jamar xyni xybyyn begeb, Agiin aimagai, Xoito Agiin somonoi tomoşog kulaagai xybyyn baina. Eneeni tyrelxidenş syllegede gargagdahan jym. Ene xyni politis niuuriil şalgaza yzebel zoxino.

Xonşon.

TYNXENEI AIMAGTA LIKBEZEI XYDELMERI HULA JABANA

Paarti ba pravitelstvo bolbol olonite azalsadai dunda likbezei xydelmerii hainaar jabuulza, yseg bişeg mederegyi jabadalli usadxaşiin tylee 1936 onoi janvaariin 16-da tusagaar togtomzo gargaza, byxii partiljina, sovedai ba profsojuuzna organizaanuudii ujalgalhan baina.

Gebeş, Tynxenei aimagta likbezei xydelmerii hain gemeer bişe baina. Xeneş medexeer Tynxenei aimag bolbol jixon-xin buriaad zontol aimag aad, buriaad xe bişegee oroidoo xeregseedegegyi baina.

Zişeelxede, likbezei xydelmerii buriaad somonuud, kolxoozuud deegyyr oros bişegeer jabuulza baina. Tijn, oros xe-le bişegte huraxa jabadalli muu geze xen xelexeb daa, jixel hain xereg geşe, tibşe buriaad zon aad, buriaad xe bişegee martanaxal gexe gy, ali xeregseedegegyi jabadall bolbol jixel işyryitei xereg geşe.

Ene jabadalli partilin aimagai komiteed ba aimagai gege-relei tahag medeze baigaad, buriaad kolxooznuuduud ynde-heh xe bişegtenş hurgaxiin tylee, buriaad kolxooznuuduud dunda likbezei xydelmerii hainaar xytelberilenegey.

C. Cedenel.

PIONEERNUUDAI BAIŞANDA.
Sookolova N. ba Semiannikoova K. gegşed tanco-
vaalza baina. Kalaşnikovai foto.

Soveed Sojuuz doktor

• **Vzbeegi SSR-ei Leeninsk** rajooni 35 kolxoozuudai pooli deere sanitaarna postnuud emxidxegdee. Tere bolbol kolxooznuudta sanitaari ba gijjeeniin tuxal lekke xeze, mediciinei tuhalamza zyyylxe baina.

• **Vglişke plotiiliin barilgiin** dyyrhenei hyyleer, Kalli-ninske ooblastiin territoiri deere 30 mingan gektaar gazarta jixe nuur togtomdoxo baina. Ende 1939 ondo zaga-hanai azyiledberiiin sovooz emxidxegdex baina.

• **Dotoodo xeregyydei Ar-**komaadai kartografiin Glaav-no Yplavleeni bolbol SSSR-ei fizişeske kartii 200 mingan tiraaztaigaar gargaza baina. Xojordoxi Moskooosko kartografiş jaabrikada ene kartiin 20 mingan ekzempliarans xeblegdee.

• **Kaspiin dalai deere ja-**baxa kniizee magaziin gara-

ba. Xabarai agnuuriin yjede ene magaziin bolbol dalai deere jabahan zagaxaşadii kylbtovaaraar ba literatuuraar dyyren xangaxa baina.

• **Zagaha barilgiin goro-**doog Kreeçede dyte, Krimde barigdaza baina. Ende xadaa korabelna veerş, master-skoi, bairiin gerynyd, bolniica, xygedei saad ba bişed barigdaxa.

• **Odessada xabarai naraha,** kyyst ba seşegyydii huulgalga dyyreze baina. Goorodii no-gooruulga, parkii jixe bolgol-gor ba skveerenydyte ene zilde ş. 220 mingan tyxerig gargag-dahan baina.

• **Leeningraada „Krasno-
Zaria“** geze zavood deere tusagaar zahabarilagdahan gerte texniş myzei neegdee. Ene myzei avtomatiş telefooni stanciin, xoliin xolboo ba aparatyryiin tahaguudtai.

XROONIKA

SSR Sojuuzai Arada Komisaarai Soveed bolbol nyxer Ja. M. Veeinştok gegşii uhan zaman trans-

(TASS).

Hungaltiin materialnuudii aimaguudta xyrgelgii udaaruulna

RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveeduudai hungaltada beledxeze beledxelei xydelmeriin gol tyleb jabuulagdaza baihan ene yjede, azalsadai dunda agitacioonno-oloniitiin xydelmerii yrgeneer jabuulxa tulai şaxala zorilgo gorod ba xydee niutaguudta tabigdaad baina.

Ene zorilgii gyisedrexe jabadalda ton şaxala xereglegdex hungaltiin materialnuud respyyblikiin xydee aimaguudta ton dutamagaar elşeggedehen uşarnuud yngerhen, SSSR-ei Verxoovno Soveedai hungaltiitiin yjede toxiooldohon ba myneş RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveeduudai hungaltiitiin beledxelei yjede limenyd faaktnuud xydee niutaguudta yzgedeze baina.

Zişeelxede, Burkopsojuuz bolbol hungaltada xabaatai literaturanuudii baazadaa xylieen abaad, tereenee xydee aimaguudta sag soonş jabuulza şadangyi, xeden udaan sag soo sklaadtaa daraza baidag baina. Burkopsojuuzai baaza bolbol ene onoi fevraliin 28-da „RSFSR-ei Konstituci“ xyliee abhan aad, tereenee maartiin 5-da jabuulhan ba myn ene Konstituciin 2-dxi

abalgans maartiin 9-de xy-leegeed, maartiin 17-do jabuulagdahan g. m. xeden yde-reer daraad baihan faaktnuud olon baina. Tereenhee gadana, ene apreeliin arbaadaar abta-han, „RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungara hungaltiitiin tuxal Dyrem“, RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiitiin dyrem“ g. m. jabuulag-daxa johotoi 29000 xeşeg literaturanuud hungaxaşadtaa xyreegyi Burkopsojuuzai sklaadta xebeze baina.

Burkopsojuuzai prezidiim ba baaziin erxilgeşe Oomylev gegşe bolbol ene asuudal tuxal jyredeş honirxodoggyi baina. Baha saarha, karandaş, bex, bloknoob ba plakaad, kartiinka g. m. abtaagyi, haxan xaxigdahan baixa jym. Myn buriaad xelen deere xeblegdehen, „BMASSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiitiin dyrem“ xiblenee yşee abtaadai baina. Gexetei xamta zarim negen aimag-rajoonuudai naidalgatad xadaa, hungaltiitiin literaturanuudii xydee

aimaguudta tyrgen gargaxiin tuxal anxaralaa tabinagyi. (Zakaaminai raipotreebojuuzai naidalgata Klimeentsjev, Zedlin raipotreebojuuz-Laletin ba tereşlen Kabaanskiin raipotreebojuuzai tyryylegeş Çirkoov g. m.)

Gexetei xamta, bişeş şaxala literaturanuud sklaadhaans gargagdadaggyi, xeden yniñe xebeze baihan uşarnuud bil baina. Zişeelxede, „paartiin Istoriiil yze“ programma 4750 xeşeg, „SSSR-ei araduudai istorii“ 900 xehen gexe mete baixa jym. BMASSR-ei gegeerelei Arkomaad bolbol hurguulnuudta xereglegdex nomuudii sag soonş jabuulxa tuxal Burkopsojuuzda hanuulga xehen bolboş, eneenei xubaariinş eere mynee xyrtter xeşegyi huuz baina. Lime de-reheens hurguulnuud bolbol nomoor dutaza baidag baina.

Burkopsojuuzai xytelberileşed bolbol RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveeduudai hungaltiitiin beledxelei udxa şanarii medegegyi baihan deerehe hungaltiitiin literaturanuudii jabuulangyi bariza baina geze jaaza bolxob. Ene jabadal tuşaa zoxixo gazarhaa bolxo xemzee abxa johotoi.

N. CEBEENEV.

SERGEI KOSTRIKOVOI ZURAG

S. M. Kirovai hurahan yçilişiin arxiv soohoo olohon olzo

Kazaansk aviacionno teexnikymel huralsalai masterskoin teexnig nyxer Jegoorov gegşe masterskoi soo baihan zuraguudai arxivii uudalza baihaar, Sergei Miroonoviç Kirovto xabaatai zurag olzorxihon baina.

Teexnikymel mynee baihan masterskoin baişan soo, 14 nahatai Seriooza Kostrikoovoi hurahan kazaansk texniş yçilişe tere sagta baihan baina. Zurag bolbol Sloonov saarhan deere, zuragai standaertno xuduahanai xaxad deere zurag-dahan baigaa. Tereen deere S. M. Kirovai garaar ligeze tyşşeer bişegdehen baina: „xaruul-daxa fracuuz stanooqol detaalnuud“ Tus zuragai zyyn bulan deere lime temdeg baiba: „Maartiin 2-oi yder exilleb, maartiin 20-oi yder dyyrgeeb, 12 çaas soo xydelmerileeb“ Myn zyyn bulan deereens iigeze bişetei baiba: „Mex-teex. yçilişiin 2-xi klaasai huragşa S. Kostrikoov“.

Ende tuxailhanai johoor xadaa ene xydelmeri bolbol 1900 onoi maart harada xabaadaxa baina. („Komsomolsko Praavda“)

XARGII ZAMAI XYDELMERIII HAIZARUULXA

Burdortrans bolbol respyyblike doktor baigaa xargii zamai transportiin xydelmeriil şinedxen haizaruulxin tylee, eeriingeş tahaguudta jamarş operativ xytelberiygegyi deereheens zarim rajoonuudta xargii zamai transportiin xydelmeri ton muusa jabuulagdaza baina.

Zişeelxede, Xoriliin aimagai xargii zamai transportiin tahag (naçaalnigans Antoonov bolbol rajoon doktorii xargii ba xyrygenydyi şinedxen remontolxin talaar xydelmerie ton xangaltagygeer jabuulza baina.

Ene tahagai xydelmeriinş muusa jabahanii gerselxe faaktnuud gexede, 1938 ondo Anaagal xyryge ebderede, udaan sag soo remontologdoogyi baigaa. Tereşelen ende hajaxan Ydiin xyryge ebderede remontologdoogyi deereheens, xabarai tarilgiin beledxelei xydelmeride ba bişeş şaxala jabadaluudta haad bolhon baina.

Almygyisedkoom ba alkoom bolbol xargii zamai xydelmeriin muusa jabuulagdaza baihanii medeze baigaad, entahagai naçaalnig nyx. Antoonov gegşede jamarş xemzee abangyi baixans zigşyryitei baina.

Dondogoi.

Tarilga exilee, teed yrehee xaagaadyi

Xuzarai somonoi (Zakaamin) „Internacionaal“ kolxooz bolbol ene onoi xabarai tarilgada 600 pyyd jaçmeen tarixa johotoi aad, tereinege orondo jaariciin tariaa yrehehe xaagaa. Myn ovioosoi yreheh dutuu baina. Tyryylegeşe S. Moxoojev gegşe dutahan kyltyryenydegey yrehi bedereze olonin tuxai jamarş xydelmeri xeegyi.

Tarilgada beledxelei yjeer myn Moxoojev gegşe hanaa amarxan, kolxoozoi gooo hain moriil unaad, xara arxi ugaad jabadag baigaa. Eneenei esete ene unahan morinois niur-gan tehered, mynee tarilgada jabaxa aad, mil baiza baina.

Gurhan.

Xariusalgata redaaktorii tyr orologşo G. DAŞACERE

KINOO TEAATRNUUDTA
Kinoo „Erdem“ Aanenkovşina
Kinoo „Progress“ Toom Sooljer

RESPUYBLIKE DOTOR

Midiciiniin kaadrnuud

Ene 1938 on soo manai respuyblike Sojuuzai centraalna gooroduudai: Moskva, Leeningraad ba bişe gooroduudai midiciiniin instiituydiil dyyrgehen 87 vna 200 feeldşer ba akşşeen nyyd jirexe baina.

10 ambylatoorinuud nemene

1938 ondo Burlaad-Mongol respuyblike doktor 10 vna no ambylatoorinuud şineer gooroduudai togtomdoxo ba feeldşerei, akşşeerkiin pyyketenyd neegdene.

Istooriko- revoliycioonno myz

Ulaan-Yde goorodto xuzag baihan istoriis myzein baihan doktorii şimeglen gojoozo, brigadaa istooriko-revoliycioonno ba socbaiguulniitiin istoriis myzeinyrmain negen boltor negen hanaaşalgataigaar, ene doktorii xydeezestvenno omleninuudians G. S. Soosol gegşiin xytelberii dor xegeze baina. Myzei bolbol ton de ne johoor ba eskpnaad, Kalliinuudainş tabigdaxa rinuudians jixe haixanaar xe xeşegdeze baina. Tus myzei bolbol 1905 on xyrtterxi Sibiretebolhon vosstaani ba 1917 on Oktiaabriin revoliyciide be-relei xydelmeriin jabuulagdaxai baihan yjii bolon, buriaz partizanuudai xydeleens xai xaruulhan revoliycioonudxaşanartai baixa baina. Tan geed myzei soonş Lenin, Stalin ba Kirovai beşii dyresil baiza baihanaarans tabixa baina. Myzei şinedxen zahaza tabixa jabadalda minga garan tyr. gargaxal xaraalagdahan baina.

Main 1-ei hain yderii ugtuulhan xudaldaan

Ulaan-Ydiin Burkopsojuuz baazahaa ene apreeliin 15-da exilze main negeni hain ydrii ugtuulhan xudaldaanda ryyliin tylee xydee rajaxnuudta doru dursagdahan vaarnuudii aşaza jabuun baina. Gebel, bakaleino otdelei talaar—1353 mingan tyxerigei tovarş, kyltotdeelei talaar—102 min. tyx., kniilek G. celihaarai otdelei talaar—my min. tyxerigei, belen xuriihanai otdelei talaar—345 tyx tyxerigei, galanteerino otdelei talaar—600 min. tyxerigei sil kaantno-xiimişesk otdegyi talaar 100 mingan tyxerigei ba skobiaano otdelei talaar 200 mingan tyxerigei ed tobynuudii xudaldaanda gargaxii baina.

ELDEB UŞAR

Ene onoi apreeliin 15-da Ulaan-Yde goorod deeregyi Xoriliin leespromxoozoi bari-galter Agriikov gegşiin şpax-xetel myngen ba çemadaan Ene xulagaida abtanan baipaar Tiigede, miliciin oorgagyer myrdgegeşe, Kasilx, Mitimes nov ba Krasnofeejev geşa I gryupe xulagaisad barigdeses baina Agriikov gegşin şpax daantiinş oldozo, xulagaisgyi xereg syydte ygte.

Nikolaajevskiin spirtzavta Saalnikov geze baga hanaai xybyyn ondoş Sazonov geze xybyyjiin door soioşo gemteehen baina. Tere xybyyniins uxaa maldahan deereheens bolş Pa-da oruulagdaza, Saalnikov gegşin exe esegenş xarim tiz-gada xabaaduulagdaza bayled baina.